

Det skal du overveje, når du planlægger en borgersamling

KULTUR OG
BORGERSERVICE
Aarhus Kommune

En del af
løsningen

Tema og spørgsmål

Borgersamlingens arbejde skal tage udgangspunkt i en offentlig problemstilling, som er aktuel, ikke indeholder forudbestemte løsninger og som er afgrænset i et omfang, der giver mening.

I Aarhus Kommunes Klimaborgersamling arbejdede borgersamlingen ud fra 2 overordnede - og relativt løse - temaer; Mobilitet og Adfærd. At arbejde ud fra et løst defineret overemne betyder, at borgersamlingens deltagere har stort råderum og medbestemmelse over, hvilke emner de har lyst til at arbejde med.

Det kan medvirke til at deltagerne føler større ejerskab over processen og arbejdet, end hvis emnet har været afgrænset fra starten af. Dog kan en løs ramme også være sværere at understøtte med ekspertviden og kommunalfaglig indsigt. Samtidig må man forvente, at processen kræver længere tid, når man arbejder ud fra løst definerede temaer.

Viden

Inden man begynder en borgersamling, er det vigtigt at overveje, hvordan man sikrer, at deltagerne præsenteres for relevant viden, som de kan bruge i undersøgelsen af og arbejdet med den givne udfordring. Ofte vil man inddrage fageksperter undervejs i borgersamlingsprocessen, og man bør i denne forbindelse blive enige om, hvordan eksperter udvælges og kvalitetssikres.

Samtidig er det en god idé at inddrage forskellige eksperter med forskellige vinkler på samme emne, så deltagerne præsenteres for flere perspektiver og holdninger. De samme overvejelser bør man have, hvis man inddrager interessentgrupper.

Borgersamlingens størrelse

Ofte vil antallet af deltagere i en borgersamling hænge sammen med antallet af borgere eller størrelsen på det geografiske område, som udfordringen knytter sig til. Hvis borgersamlingen foregår på kommunalt niveau, vil man typisk inddrage mellem 24-46 borgere, mens man vil kunne inddrage op til 99 deltagere på landsniveau.

Større emner der skal undersøges ud fra mange perspektiver, vil også typisk kræve et større antal borgere, så de enkelte grupper kan belyse forskellige vinkler. Udover omfanget af område og borgergruppe, er der også andre faktorer såsom økonomiske og tidsmæssige ressourcer, som kan spille ind i ens valg. Jo større en deltagergruppe jo flere ressourcer vil det typisk kræve.

Organisering

Før man afholder en borgersamling, er det fordelagtigt at have gjort sig nogle tanker om, hvordan og af hvem de forskellige faser bør styres. Der er 3 niveauer for organiseringen af en borgersamling; 1) politiske niveau 2) forvaltningsniveau 3) borgerniveau.

Politisk niveau

- Hvilke krav og procesdele skal der være for, at borgersamlingen kan nedsættes og behandles? Dette er ofte tidskrævende med mange deadlines og delmål. Overblik og planlægning kan derfor være nødvendigt, hvis der skal sikres fremdrift.
- Skal politikere have en aktiv rolle undervejs? I Aarhus efterspurgte borgerne f.eks. en mere aktiv dialog med de politikere som nedsatte arbejdet. Dette kan styrke tilliden og kvalificeringen mellem borgere og politikere.
- Hvad skal der ske med anbefalinger når de er færdige? Det anbefales, at alle forslag belyses inden de behandles. Overvej evt. at starte med en umiddelbar simpel belysning omkring lovlighed, realisme og lignende politikker. Denne kan udvides når politikerne har identificeret, hvilke de ønsker at arbejde videre med.

Forvaltningsniveau

- Sæt en gruppe sammen med forskellige relevante fagligheder i forvaltningerne og uddel roller. Forslag til fagligheder og roller.
- Projektleder, håndtering af politisk proces, faglig ekspertise på problemstillingen, kommunikation med borgerne, presse og offentlighed, forplejning og logistik.

Borgerniveau

- Hvem designer og styrer selve processen med borgerne? Er det et tredjepartssekretariat?
- Hvem faciliterer gruppediskussioner (bordværter)? Det kan være en fordel at sætte tid af til at klæde de udvalgte bordværter på ift. at varetage opgaven. Alternativt kan man få personer, som er træned i denne rolle, til at facilitere gruppearbejdet.

Diversitet og repræsentation

Deltagerne i en borgersamling skal repræsentere de mennesker, som temaet drejer sig om. Det betyder, at borgersamlingens deltagere skal afspejle den by, region eller anden grupper, som står over for den givne udfordring. Som oftest vil man vælge deltagerne ud fra kriterierne *alder, køn, uddannelse og bopæl*.

Ved nogle borgersamlinger kan det dog være fordelagtigt at tilføje et ekstra kriterie, med henblik på at repræsentere minoriteter eller særlige grupper, som har sjælden viden om, eller måske i høj grad vil blive påvirket af udfordringens løsninger. Det kunne være bilejere, borgere med handicap, borgere med anden etnisk baggrund end dansk osv.

Det kan også være relevant at sikre diversitet i holdninger i gruppen. Dette kriterie er svært at gøre op statistisk, men i forbindelse med rekruttering kan det være relevant at stille et holdningsbaserede spørgsmål og sikre at man rekrutterer bredt med henblik på diversitet.